

ŽUPANIJSKO NATJECANJE UČENIKA IZ GEOGRAFIJE 2008. GODINE

5. RAZRED

Zaporka _____ Bodovi _____

- 2 1. Zaokruži slovo koje svojim oblikom podsjeća na presjek riječne doline u gornjem toku, a prekriži ono koje oblikom podsjeća na presjek ledenjačke doline.

H U I O V

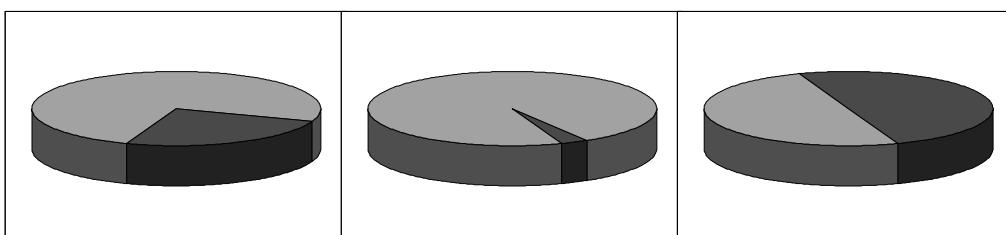
- 2 2. Nazivi uz crte označavaju određene linije na globusu. Slovo A upiši na crtu uz naziv najdulje linije, a slovo B uz naziv najkraće linije.

_____ EKVATOR _____ ZAMIŠLJENA ZEMLJINA OS
_____ POČETNI MERIDIJAN _____ DATUMSKA GRANICA.

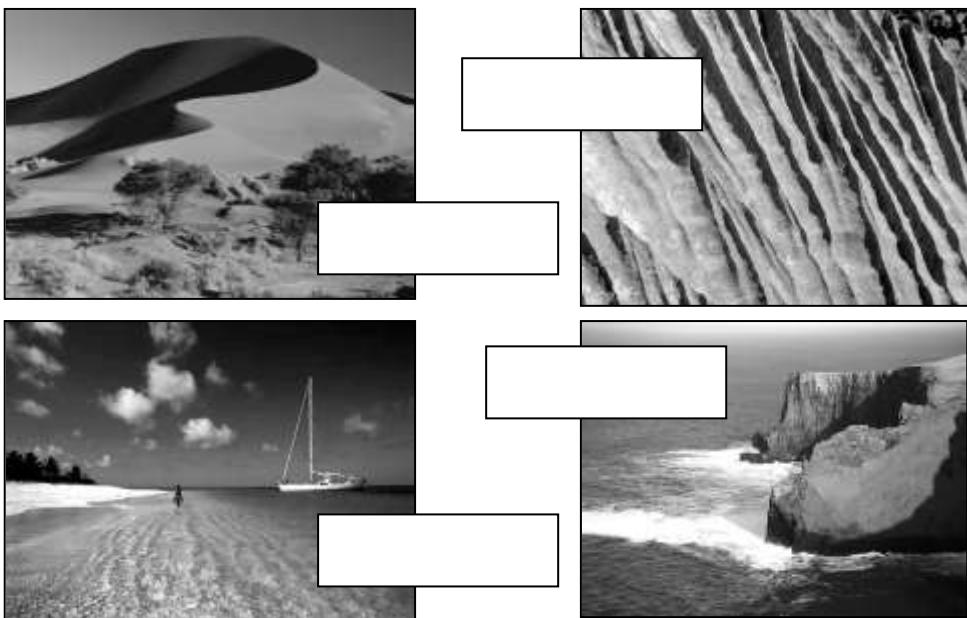
- 3 3. Brojevima od 1 do 5 obilježi navedene pojmove prema veličini. Uz najveći upiši broj 1 i tako redom do najmanjeg uz koji upiši broj 5.

_____ PLANET _____ GALAKSIJA _____ SVEMIR
_____ UMJETNI SATELIT _____ ZVIJEZDA

- 2 4. Prekriži znakom X grafički prikaz koji pokazuje odnos zastupljenosti vode na kopnu (slatke vode) i vode u oceanima.

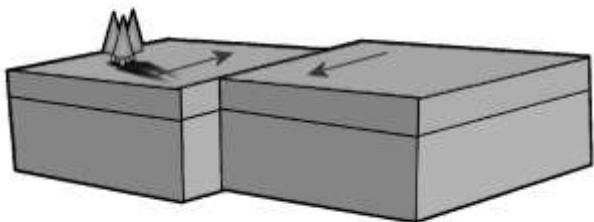
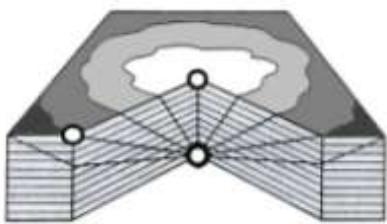

- 2 5. U okvire uz slike upiši pripadajući naziv. ŠKRAPE, KLIF, ŽALO, DINA

2

6. Na lijevoj skici znakom X obilježi krug koji označava epicentar potresa.

2

7. Koji od procesa pomicanja litosferskih ploča je prikazan na gornjoj desnoj skici?

2

8. Koliko mjeseci protekne od ljetnog suncostaja do proljetne ravnodnevnice? _____

2

9. Sva mjesta u Sjevernoj Americi nalaze se _____ od ekvatora i _____ od početnog meridijana (upiši nazive strana svijeta).

2

10. Godinu koja ima 366 dana nazivamo _____ godina, a mjesec u kojem je povećan broj dana je _____.

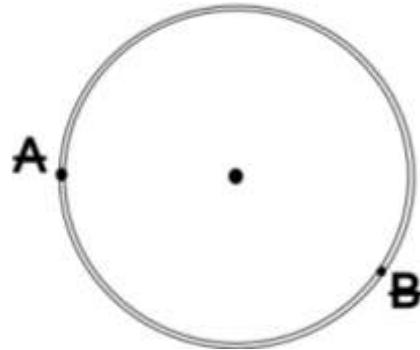
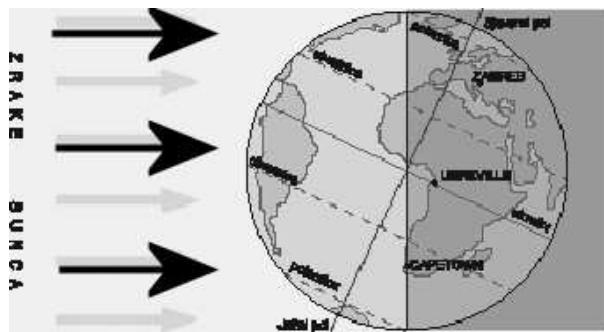
2

11. Uz donje slike napišite nazive morskih mijena.

2

12. Koje je godišnje doba na južnoj polutci u trenutku prikazanom na donjoj lijevoj slici? _____

3

13. Na gornjoj desnoj skici prikazan je pojednostavljeni presjek Zemlje. Ucrtaj strjelicama smjer djelovanja sile teže iz točaka A i B. Duljina nacrtanih strjelica treba odgovarati duljinama Zemljinih polumjera.

Sljedeće zadatke riješi na karti Hrvatske. Slova i brojeve treba upisati u pripadajuće krugove.

3

14. Slovo **V** upiši u krug kojim je označen Velebit, a slovo **M** u krug kojim je označena Medvednica (Zagrebačka gora).

2

15. U predviđeni okvir upiši naziv mora prikazanog na karti.

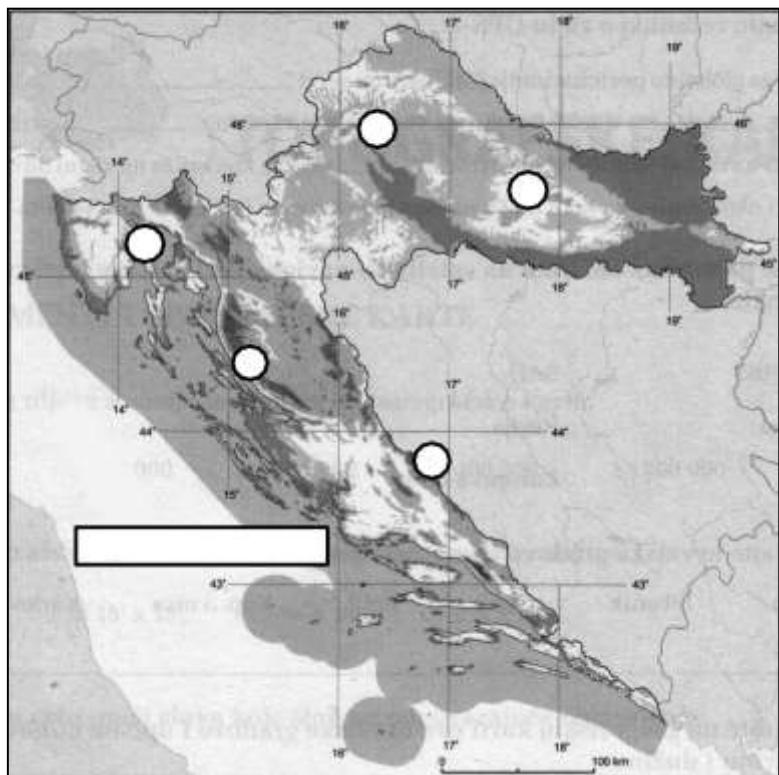
3

16. Slovo **A** upiši u krug na mjestu najviše planine u Hrvatskoj. To je planina

_____.

2

17. Od tri kruga s upisanim slovima, zaokruži onaj krug koji se nalazi na mjestu starog gorja.

Sljedeće zadatke riješi na geografskoj karti svijeta.

3

18. Upiši slovo A unutar najvećeg kontinenta Novog svijeta, a slovo B unutar kontinenta koji je posljednji otkriven.

2

19. Upiši broj 1 u najveći ocean, u sljedeći po veličini upiši broj 2, a u najmanji upiši broj 3.

2

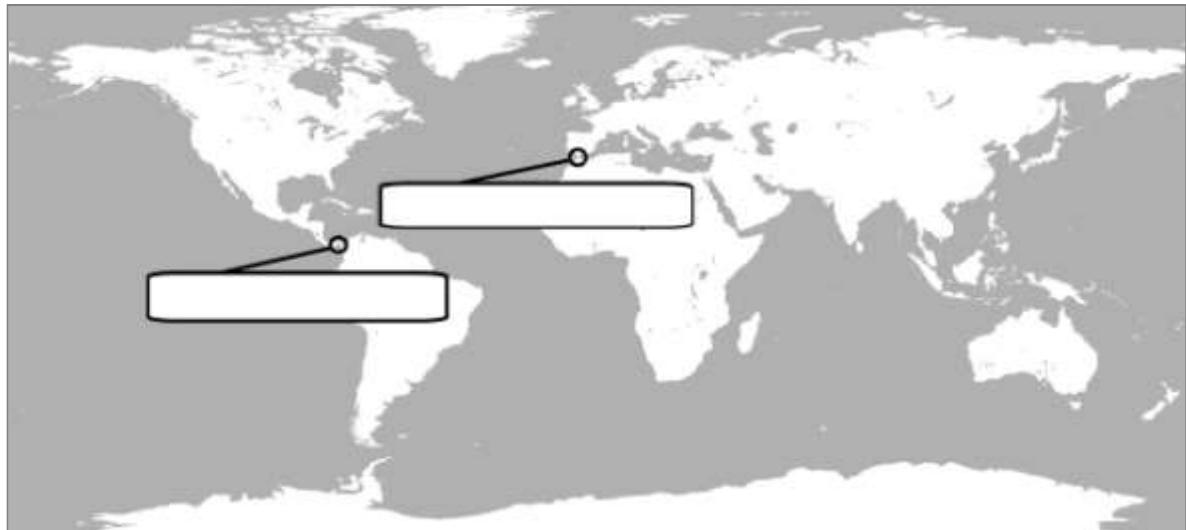
20. Upiši slovo G u onaj dio traženog oceana kojim teče Golfska struja.

3

21. Precizno oboji Crveno more.

3

22. U okvire upiši nazive kanala i morskog prolaza obilježenih krugovima.

3

23. Zelenom bojom na topografskim kartama je prikazana _____, a na općim preglednim kartama (poput zidne karte u tvojoj učionici geografije) zelena boja služi za prikazivanje _____ (na svaku crtu upiši samo po jednu riječ).

2

24. Zemlja rotira oko svoje osi okrećući se od _____ prema _____, a nama se čini da Sunce "putuje" od _____ prema _____ (upiši nazive strana svijeta).

2

25. Zaokruži slova ispred dijelova od kojih se sastoji litosfera.

a) vanjska jezgra	c) gornji dio plašta	e) kora
b) unutarnja jezgra	d) donji dio plašta	

2

26. Zaokruži slova ispred pojmove koje vezujemo uz život u svjetskom moru.

a) koraljni greben	c) visoravan	e) alge
b) krater	d) plankton	f) sige

2

27. Zaokruži slovo ispred onog načina pomicanja litosferskih ploča uz koji vezujemo dubokomorske jarke.

a) razmicanje	b) smicanje	c) podvlačenje

3

28. Među navodima zaokruži one koje vezujemo uz mjesno vrijeme i određivanje mjesnog vremena.

a) sunčana ura	d) sva mjesta na istom meridijanu
b) srednje-europsko vrijeme	imaju isto mjesno vrijeme
c) 24 vremenska pojasa	e) Zemlja se okrene 1° za 4 minute

2

29. Zaokruži slovo ispred one od navedenih karata koja se izrađuje u najstnijim mjerilima.

a) plan Osijeka	c) zidna karta svijeta
b) topografska karta	d) zidna karta Hrvatske

3

30. Uz opise toplinskih pojasa napiši na koji se od pet toplinskih pojasa opis odnosi. Pazi, niti jedan toplinski pojas se ne ponavlja dva puta.

- a) Pojas bez stalnih stanovnika. _____
- b) Sunčeve zrake padaju okomito na sve dijelove pojasa bar jednom godišnje.

- c) Tu se smjestila južna polovica Australije. _____
- d) Stanovnici naše domovine uživaju u pravilnoj izmjeni četiri godišnja doba

- e) Tu žive bijeli (polarni) medvjedi. _____